

0996

Bibliothek
M. Schwarz

1885 0131-18:202-209

SPECIES ALIQUOT NOVÆ VEL MINUS COGNITÆ
 GENERUM EUCERA Scop. et MELITURGA Latr.,

a H. FRIESE Oenipontano descriptæ.

1. *Eucera albofasciata* n. sp. ♂ ♀.

Femina *Eucerae* (*Macroceræ*)* *velutinae* Mor., mas *Eucerae cinereae* simillimi; sed pubescentia alba cellulisque cubitalibus 2, ♂ antennis castaneis, clypeo labroque obscuris, segmentis 2—5 late-albofasciatis.

♀. — Nigra, albo-hirsuta; capite subtiliter striato sparsim punctato, occipite fronteque sæpe fusco-pilosis, clypeo crasse ruguloso-punctato, margine glabro, mandibulis nigris, ante apicem sæpius ferrugineis, apice fere bifido; antennis piceis, flagelli articulo 2 æquali 3 ac 4. Thorace opaco, subtiliter punctis singularibus sculpturato, scutello dense, margine posteriore rudius punctato; spatio cordiformi opaco, basi cum punctis singularibus. Abdomine obscure sparsimque punctato, segmento 1 longe albido-piloso, margine posteriore glabro brunneoque, segmentis 2—5 atris, cum pilis paucis longis nigrisque, segmentorum 2—4 marginibus late niveo-fasciatis, 5 margine rubro-albido fasciato, 6 toto rubro-piloso, valvula anali brunnea, transverso-striolata. Segmentis ventralibus disperse punctatis, marginibus late-glabris fulvisque, fimbriis rubris, segmentis ultimis duobus toto dense hirsutis. Pedibus nigris, tarsis ultimis ferrugineis, femoribus et tibiis anterioribus obscuro-, tarsis omnibusque et tibiis ferrugineo-hirsutis. Alis hyalinatis, nervuris tegulisque brunneis. — Long. 12—14 mm.

♂. — albido-hirsutus, clypeo labroque obscuris; antennis castaneis, longitudine corporis (10 mm.), flagelli articulo 2 longitudine latiore. Thorace scutelloque profunde punctatis. Abdomine punctato, segmento 1 longe albido-piloso, margine brunneo, 2—5 margine late albo-fasciatis, 6—7 plus minusve brunneo-hirsutis, 6 utrinque dentato; valvula anali ante apicem constricta, marginibus lateralibus elevatis. Segmento ultimo ventrali plano, ante apicem medio profunde sulcato, basi utrinque extrorsum gibboso, culminibus lateralibus subtilibus. Pedibus albido-hirsutis, inermibus, calcaribus pallidis. — Long. 11—12 mm. Antenn. 10 mm.

* *Macrocera* Ltr., subgenus: cellulis cubitalibus 3.

In Europa meridionali et Russia Sarepta, Caucaso, Graecia, Syria, Tinos, Rhodus; ad Sareptam (A. Becker) in floribus «*Rindera tetraspis*» Pall. rara.

2. *Eucera helvola* Klug ♂.

1845. *Eucera helvola*, Klug, Symbolæ physicae. Insect. tab. 50, fig. 7. ♀.

♂ — feminae similis; clypeo flavo, margine brunneo, labro albo, nitidissimo; antennis nigris aut piceis, longissimis crassiusculisque. Thorace dense fulvo-, pectore mentoque albo-pilosis. Abdomine punctato, nigro, segmentorum marginibus fulvis, segmentis 2—5 marginibus albidofasciatis, 6 utrinque angulato, 7 lato, valvula anali ante apicem subtiliter constricta. Segmentis ventralibus fere glabris, marginibus late-pallidis, segmento anali plano, fere quadrato, rotundato. Pedibus nigris, tarsis ultimis ferrugineis, albidohirsutis, metatarsis posterioribus aequalibus, fere latitudine tibiaram; calcaribus pallidis. — Long. 11—14 mm. Antenn. 11—14 mm.

In Graecia et Persia (Schahu).

3. *Eucera caspica* var. *nigrita* n. var. ♀.

♀. — Ut var. *Perézii* Mocs.; sed abdominis segmentis sine maculis albis lateralibus, thoracis pubescentia supra plus minusve obscura. — Long. 11 mm.

Amasia (Mus. Wien), Naxos (Mus. Berlin).

4. *Eucera longicornis* var. *cincta* n. var. ♀.

♀. — Abdominis segmentis 2—3 sine maculis albidis lateralibus, segmento 4 solo late albofasciato. — Long. 15 mm.

In Hungaria Caucasoque.

5. *Eucera longicornis* var. *immaculata* n. var. ♀.

♀. — Abdominis segmentis 2—4 sine maculis fasciisque albidis, concoloribus, obscuro-hirsutis. — Long. 15 mm.

In Dalmatia (Spalato, Mus. Budapest), Porcys (Mus. Wien).

6. *Eucera curvitaris* Mocs. ♀.

1879. *Eucera curvitaris*, Mocsáry, Termész. Füzet. III. p. 238. ♂.

♀. *Eucerae excisae* similis; sed major, mesonoto opaco, subtiliter ruguloso.

Nigra, griseo-hirsuta, capite sparsim punctato, occipite nitidissimo, clypeo nigro, rude ruguloso-punctato, emarginato, margine glabro, mandibulis nigris, saepe medio ferrugineo-maculato; antennis nigris, flagelli articuli secundo tertio quartoque unitis fere longiore. Thorace opaco, dense hirsuto, subtiliter ruguloso, mesonoto disperse ac obscure punctato, spatio cordiformi opaco, rude ruguloso-punctato. Abdomine punctato, marginibus depressis sparsius, segmento 1-mo basi longe fulvo-piloso, grosse punctato, margine late-glabro, segmentis 2—5 basi fusco-pubescentibus, marginibus late griseo-fasciatis, segmenti 5-ti fascia medio segmentoque 6-to toto rubro-hirsutis, valvula anali opaca, subtiliter transverse-striolata. Segmentis ventralibus punctatis, nitidis, marginibus pallidis, antice dense fulvo-fimbriatis, segmento penultimo medio rufo-hirsuto. Pedibus nigris, tarsis ultimis castaneis, griseo-, metatarsis intus rufo-hirsutis. Alis infumatis, margine hyalinato, nervuris brunneis, tegulis punctatis, piceis, parte posteriore fulva. — Long. 15—17 mm.

In Hungaria (Promontor) et Asia minore. In floribus *Anchusa officinalis* rara.

7. *Eucera digitata* n. sp.

Femina *Eucerae eucnemideae* similis; sed forma coloreque abdominis fasciarum et scopa *E. excisae* similis, tibiis intermediis digitatis metatarsisque intermediis torquatis, basi excisis, diversus.

♀. — Nigra, sparsim albido-hirta, capite punctato, nitido, clypeo dense ruguloso-punctato, margine saepe ferrugineo; antennis subtus fulvis, flagelli articulo 2 fere longiore quam 3 ac 4. Thorace fere nudo, punctato, scutello densius punctato, spatio cordiformi subtiliter punctato, fere opaco, basi punctis majoribus singularibus. Abdomine dense punctato, segmento 1 albido-hirsuto, margine glabro fulvoque, utrinque albomaculato, segmentis 2—5 fusco-pubescentibus, marginibus fasciis albidis indeterminatis, 6 rufohirsuto, valvula anali brunnea obscure transverse-striolata. Segmentis ventralibus ante margines longe fimbriatis, marginibus breviter albido-ciliatis. Pedibus nigris, tarsis ultimis rufis, albido-, intus rubro-hirsutis. Alis infumatis, nervuris brunneis, tegulis fuscis. — Long. 9—10 mm.

♂. — *E. excisae* similis; sed minor; niger, longe fulvo-pilosus, clypei disco flavo, labro nigro; antennis apice incrassatis, flagelli articulo 2 multo longiore, quam lato. Abdominis segmentis 1—2 fulvo-hirtis, 3—6 nigro-pubescentibus, 3—5 ante marginem albofasciatis, segmento 2 tantum lateribus albo-maculato, 6 margine albo-piloso, utrinque dente parvo armato, 7 obscure hirsuto; valvula anali lata, truncata. Segmento ventrali ultimo opaco, medio lato sulcato. Pedibus paradoxis, metatarsis anteriori-

bus torquatis, intermediis ad formam S curvatis, parte anteriore basi exciso, tibiis ad apicem fortiter incrassatis latereque anteriori digitatis, posteriore in spinam excurrentibus; tibiis posterioribus incrassatis, latere inferiore emarginato, metatarsis posticis simplicibus, ad apicem dilatatis. Alis hyalinatis, nervuris fuscis. — Long. 10 mm. Antenn. 8 mm.

In Sicilia (Catania, 19 Mai — 7 Juni).

8. *Eucera trivittata* Brullé ♂.

1832. *Eucera trivittata*, Brullé, Expéd. scient. Moreé. Zoolog. II., p. 335 ♀.

1841. *Eucera oraniensis*, Lepelletier, Hist. nat. insect. Hymen. II., p. 123 ♂.

♂ — ut *E. grisea* F.; sed clypeo labroque nigris, antennis nigris, flagelli articulo 2 brevior, tantum $1\frac{1}{2}$ latitudinis. — Long. 11—12 mm. Antenn. 9 mm.

In insula Ebusa (Ibiza, Baleares), mense Aprili in floribus Compositarum.

9. *Eucera tomentosa* Mor. ♂.

1875. *Eucera tomentosa*, Morawitz, Fedtschenko's Reise in Turkestan. Apid. I., pagina 65 ♀.

♂. — Nigra, ut *E. hispana* Lep.; sed pubescentia albida, thoracis disco fulvo, — abdominis segmentis 3—7 rufo-hirsutis; clypeo dimidio inferiore flavo, margine extremo labroque nigris; abdominis segmento 6 sine dentibus lateralibus. — Long. 13—14 mm. Antenn. 11 mm.

Persia (Schahu).

10. *Eucera hispana*, var. *seminigra* n. var. ♀.

♀. — Nigra, ut *E. hispana*; sed scopa extus alba, intus nigra. — Long. 14 mm.

Gallia merid.

11. *Eucera parvula* n. sp.

♀. — Nigra, ut *E. cinerea*; sed minor ac sparsius hirsuta, antennis fere nigris, segmentis 2 fascia interrupta, segmentorum marginibus obscuris.

♂ latet.

♀. — Nigra, sparsim griseo-hirsuta; capite dense punctato, clypeo nigro, rude ruguloso-punctato; antennis nigris, articulis ultimis duobus subtus rufis, mandibulis totis nigris. Thorace grosse-, scutello densius punctato, spatio cordiformi opaco, basi cum punctis magnis.

Abdomine nigro, dense punctato, segmento 1 margine extremo vix glabro, segmentis 1—2 lateribus fulvo tomentosis, 3—5 densius fulvo-tomentosis, griseo-marginatis, 5—6 rubro-hirsutis, valvula anali lata triangulari, vix tomentosa. Segmentis ventralibus nigris, marginibus lato-brunneis, sparsim fimbriatis.

Pedibus nigris, tarsis ultimis rufis, albohirtis, scopa tenui. Alis fumatis, nervuris tegulisque fuscis. — Long. 9—10 mm.

Rara in *Istria* (Pola); *Dalmatia* et *Corsica* mensibus Aprili Maioque.

12. *Eucera* (M.) *Hungarica* n. sp.

Eucerae (M.) *ruficollis* simillima; sed ♀ abdominis segmenti 3, sæpe etiam 4 fascia alba interrupta, ♂ tibiis metatarsisque intermediis simplicibus.

♀. — Nigra, fulvo-hirsuta; clypeo haud prolongato, fere ruguloso-punctato, margine ferrugineo. Thorace abdomineque *ruficollis* æquali, sed segmentis 3—4 albis plus minusve interruptis. — Long. 15—18 mm.

♂ — clypeo labroque citrinis, capite, thorace segmentisque duobus primis fulvo-pilosis, interdum segmenti 2 margine nigro-hirto, 3—5 breviter nigro-, 6—7 brunneo-hirtis, valvula anali lateribus fere parallelis. Pedibus nigris, tarsis ultimis rufis, fulvo-hirtis; pedibus intermediis simplicibus, tibiis brevissimis, apice incrassatis, metatarsis æqualibus, flexuosis, femoribus tibiisque subtus rufo-mentosis. — Long. 15—18 mm. Antenn. 11—13 mm.

In *Hungaria* haud rara, ♀ mense Junio in floribus *Centaureae* cyanæ, ♂ mense Maio in floribus *Anchusae officinalis*, *Nomeae pulchrae*. Wallis (Frey-Gessner), Wien, Bozen, Spalato, Corcyraea, Hispania, Armenia.

13. *Eucera* (M.) *mediterranea* n. sp.

Eucerae (M.) *ruficollis* var. *rufae* simillima; sed major, ♀ abdominis segmento primo longe denseque hirsuto, ♂ labro clypeique apice nigris, tibiis metatarsisque intermediis simplicibus.

♀. — Nigra, fulvo-hirta, capite prothoraceque sæpe fusco-nigro-hirsutis, mandibulis ante apicem ferrugineo-maculatis. Abdominis segmento 1 longe denseque pallido-hirsuto, tantum margine extremo anguste glabro, segmentis 2—4 late-nigro-pubescentibus, marginibus fasciis niveis angustis, 5 late niveofasciato, 6 fusco-nigro-hirsuto; valvula anali rotundata, nitida, subtiliter transverse-striolata. Pedibus nigris, tarsis ultimis rufis, extus albido-, metatarsis rufo-hirtis; mandibulis ante apicem ferrugineo-maculatis. — Long. 19—21 mm.

♂. — fulvo-hirsutus, clypeo flavo, margine nigro-fusco-colorato, labro-

toto nigro, longe ferrugineo-piloso; antennis nigris, brevioribus quam in *E. ruficollis*, 12—12½ mm. Abdominis segmento 1 ferrugineo-hirsuto, 2—5 griseo hirtis, marginibus saepe pilis nigris intermixtis subtiliterque fasciatis, 6—7 fusco-hirtis. — Long. 18—19 mm. Antenn. 12—12½ mm.

Europa meridionalis et Hispania orientalis (♂ Elche 29. März, 1883 in floribus Euphorbiae). *Sicilia* (♀ Messina 30. April, 1879). *Amasia* (Mann). *Syria* (Gödl).

14. *Eucera lyncea* Mocs. ♀.

1879. *Tetralonia lyncea*, Mocsáry, Termész. Füzet. III. p., 237. sec. spec. typ. ♂.

♀. — Ut *E. commixta* (*E. nigrifacies* Dours); sed abdominis segmento 4 toto albo-tomentoso, valvula anali subtiliter transverse-striolata.

Nigra, sparsim griseo-hirta, capite latiore quam in *E. commixta*, clypeo nigro rude ruguloso-punctato, labro mandibulisque piceis, antennis nigris. Thorace supra fere glabro grosse disperseque punctato, pronoto griseo-fasciato, metathoracis spatio cordiformi glabro nitidoque, basi punctis singularibus grossis, linea intermedia opaca profunda. Abdomine ovali, thorace vix latiore, densius ac æqualiter punctato quam in *E. commixta*, segmentorum marginibus 1—3 late-fulvo, segmento 1 basi cum pilis singularibus griseis, segmentis 2—3 basi angusto-albo-tomentosis, 4 toto albido-tomentoso, margine albo-fasciato, 5—6 rubro-hirsutis, lateribus albidis, valvula anali triangulari, apice obtuso, marginibus lateralibus elevatis, disco subtiliter transverse-striolato.

Segmentis ventralibus disco ferrugineis, fulvo-pilosis. Pedibus nigris, tarsis brunneis, dense griseo-hirtis, scopa extus albida, intus fulva, metatarsis intus ferrugineo-hirtis. Alis hyalinis, nervuris brunneis, tegulis fulvis. — Long. 12 mm.

In *Hungaria orientali* (Tasnád, 6. Augusti 1879) et *meridionali* (Deliblat, 23. Juli 1886 in floribus Cardui).

15. *Eucera persica* n. sp.

Ut *Eucera graja*; sed minor, ♀ clypei margine flavo, labro nigro, abdominis segmento 3 fere toto albo-tomentoso, 5—6 fusco-hirsutis, ♂ segmentis 2—3 basi margineque albido-fasciatis, 6 utrinque dente longissimo tenuique armato.

♀. — Fusca, fulvo-hirta; labro nigro, antennis rufis, subtus ferrugineis, antennis 1—3 plus minusve obscuris, flagelli articulo 2 brevi, tertio

quartoque unitis multo brevior. Thorace supra ferrugineo-hirsuto, rude ruguloso-punctato, metathoracis spatio cordiformi æqualiter ruguloso opaco. Abdomine dense punctato, segmentorum marginibus plus minusve piceis, segmento 1 basi fulvo-piloso, 2 tantum basi late-, 3 basi margineque, 4 toto albido-tomentosis, 5—6 toto fusco-hirsutis. Segmentis ventralibus dense punctatis, marginibus pallide-limbatis, ferrugineo-fimbriatis. Pedibus nigris, albido-hirtis, tibiis extus aureo-, tarsis brunneo-hirsutis, scopa albida, metatarsis intus fusco-hirtis. Alis hyalinatis, nervuris fulvis, tegulis testaceis. — Long. 10—11 mm.

♂. — antennis rufis, subtus testaceis, clypeo, labro mandibulorumque basi flavis. Thorace abdomineque griseo-hirtis; abdominis segmento 1 basi nigro- ac griseo-hirto, margine segmentisque reliquis rubris, segmentis 2—3 basi margineque griseo-fasciatis, 4—7 dense griseo pubescentibus, segmentorum lateribus elevatis, 5—6 lateribus dente armatis, segmenti 6 dente multo longiore quam in *E. graja*. Segmento ventrali ultimo vix excavato nitidoque, penultimo medio nec impresso nec laminato. Pedibus nigris, tarsis ultimis rufis, griseo-hirsutis, metatarsis intus ferrugineis. — Long. 10—10½ mm. Antenn. 8 mm.

Asia minor (♂ Brussa, Mann, 1863), Persia (♂ Rodler), in Aegypto (♀ Natter), 1838, Mus. Wien).

16. *Eucera strigata* Lep. ♀.

1841. *Macrocera strigata*, Lepeletier, Hist. nat. insect. Hymén. II., p. 104. ♂.

1873. *Tetralonia inaequidistans*, Dours, Rev. et Magaz. Zool. I. p. 324. ♂.

1879. *Macrocera inaequidistans*, Pérez, Act. soc. Linn. Bordeaux. XXXIII. pagina 153. ♂.

♀. — Nigra, thorace supra rufo-hirto, abdominis segmentis 2—3 basi margineque albo-pubescentibus, scopa nigricanti.

Nigra, albido-hirta, clypeo labroque nigris, rude ruguloso-punctatis, clypei margine extremo rubro, antennis mandibulisque nigris. Thorace spatioque cordiformi supra rufo-hirtis, disperse punctatis. Abdomine punctato, marginibus glabris brunneisque, segmento 1 basi griseo-hirto, margine glabro nitidoque, segmentis 2—3 basi margineque albofasciatis, 2 marginis fascia tantum lateribus distincta, 4 margine lato albo-fasciato, 5—6 nigro hirsuto, lateribus cum pilis albidis intermixtis, valvula triangulari, apice obtusó opacoque. Segmentis ventralibus nigris, punctatis, marginibus pallidis, medio brunneo; lateribus albo-fimbriatis. Pedibus nigris, tarsis rufis, griseo-hirsutis, tibiarum apice extremo fusco-tomentoso, scopa cinerea, fortiter ut in *Dasypoda*, metatarsis omnibus intus fusco-hirsutis. Alis infuscatissimis, nervuris fuscis, tegulis piceis punctatisque. — Long. 14—15 mm.

In Hispania et Gallia; mense Maio 1883. ad Barcelonam duos mares et feminam unicam collegi.

17. *Meliturga clavicornis* var. *thuringiaca* n. var. ♀ ♂.

Nigra, ut *M. clavicornis*; sed ♀ clypeo plus minusve, sive toto nigro, ♂. antennis flavis.

Thüringia (Artern).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Monografien Entomologie Hymenoptera](#)

Jahr/Year: 1895

Band/Volume: [0120](#)

Autor(en)/Author(s): Friese Heinrich [Friedrich August Karl Ludwig]

Artikel/Article: [Species aliquot novae vel minus cognitae generum Eucera SCOP. et Meliturga LATR. – Termeszetr. Füzet. 18 202-209](#)